

TURLEDERHÅNDBOK

Denne turllederhåndboka er ment som et hjelpemiddel for den som planlegger turer i regi av DNT Nedre Glomma. Teksten skal oppfattes som veiledende, ikke en strikt regelbok. Se også "Generelle vilkår for DNT Nedre Glomma sine turer" på hjemmesiden. Som turlleder er du ambassadør for DNT Nedre Glomma.

PRINSIPPER

Turleders kostnad

Turleder skal ikke ha kostnader for planlegging og gjennomføring av turer. DNT Nedre Glomma dekker kjøregodtgjørelse i samband med planlegging og ev. andre utlegg i planleggingsarbeidet med turen. I deltakeravgiften skal kostnader for turleders reise, overnatting og mat fordeles på deltakerne.

Beregning av pris

På overnattingsturer skal det beregnes pris etter 12 deltakere ved maks 16 deltakere på turen. Ved maks 12 deltakere beregnes pris etter 9 deltakere. Blir det færre eller flere deltakere påvirker ikke det den fastsatte prisen. Overskudd/underskudd er foreningens ansvar.

Logo

Bruk foreningens logo. Ta kontakt med medlemskontoret for å få tilsendt logoen.

FORSIKRINGER OG ULYKKER

DNT har etablert felles ansvarsforsikring for alle turledere og frivillige. Dette betyr ansvar for tredjeperson «tabbeforsikring». Vi har også felles reiseforsikring for alle turledere og frivillige samt forsikring som gjelder dugnadsulykker og skader på frivillige. Turdeltakere må selv ordne med personlig reise- og ulykkesforsikring. Dette gjelder også for barn. DNT påtar seg ikke ansvar for økonomiske følger av mulige uhell/skader som måtte inntreffe under avvikling av turene/aktivitetene.

ULYKKER

Turleder skal alltid ha med seg første hjelpspakke – ta kontakt med medlemskontoret hvis du har behov for en førstehjelps pakke.

Ved ulykke:

Vurder din egen og gruppen sikkerhet

Varsle 113

Få kontroll på ulykkesstedet.

Hold resten av gruppen samlet.

Ved ulykker kontaktes styreleder og ev. DNT Sentralt.

POLITIATTEST

Informasjon om dette finner du på hjemmesiden Om DNT Nedre Glomma, For turledere.

MATERIELL

DNT Nedre Glomma har et lager av utstyr til bruk på turene: lavvoer med bunn og ovn, steketakker, gassbrennere, turledervester, førstehjelpsvesker, m.m.. Dette finnes på lageret, ta kontakt med materialforvalter hvis du ønsker å låne material. Hver gruppeleder har tilgang til lageret, ta kontakt med din gruppeleder hvis du ønsker tilgang til lageret. Medlemskontoret har også noe material.

TURPROGRAM

Turgruppene i DNT Nedre Glomma har ansvaret for turprogrammet. Arbeidet med hele neste års program starter normalt i mai måned. Gruppelederne koordinerer turene for sin gruppe. I løpet av sommeren lages enkle beskrivelser for hver tur til turprogrammet.

TURLEDER PÅ TUR

For overnattingsturer anbefales maksimalt 12-15 deltakere per turleder. For dagsturer varierer antallet deltakere normalt mellom 20 og 100.

Om mulig, prøv å finne ut på forhånd hvor mange deltakere det normalt kommer på den typen tur du planlegger.

Turleder skal alltid ha gått turen i forkant av turdato.

Som ansvarlig turleder må du tidlig vurdere om du trenger flere medhjelpere enn det som er pålagt – dvs. ansvarlig turleder og assisterende turleder.

Dette bør drøftes med gruppeleder og evt. medhjelpere bør kontaktes allerede før turprogrammet trykkes.

Det kan være en stor fordel å ha samarbeid med andre slik at turleder bare har ansvar for planlegging, velkomsthilsen, holde gruppen samlet og sikkerhet.

Samarbeid mellom turleder og f eks lokalhistorisk guide, marinbiolog, ornitolog, bålansvarlig, førstehjelpsansvarlig, skiklubben eller fisker- og jegerforeningen er en bra måte å organisere en tur.

Det anbefales også å avtale med en annen reserveturleder som kan ta over turen dersom turleder blir syk eller av annen grunn ikke kan gjennomføre turen.

Dato for turen som er trykket i programmet bør ikke endres.

Det er en bedre løsning å finne en annen turleder for å kunne gjennomføre turen som planlagt.

PÅMELDING

Påmelding gjøres til turleder, som oppgitt i turprogrammet. Påmeldingen bør minst inneholde navn, telefon og e-post-adresse. Ved overnattingsturer kreves medlemskap. Derfor bør deltakerne på overnattingsturer også oppgi medlemsnummer. Turleder skal kontinuerlig holde en liste over påmeldte og på forhånd vite hvor mange som er maks antall deltakere. Bekreftelse med betalingsinformasjon og evt. pakkelliste sendes ut til deltakeren.

BETALING FOR OVERNATTINGSTURER

Følgende mal kan brukes for å informere om betaling.

Turen XX koster XXX kr for voksne og ungdommer. For barn født -XX eller senere koster det XXX kr.

Deltakeravgiften skal betales inn til DNT Nedre Glomma kontonummer 1638 17 33088 senest XX.XX.XX. Merk innbetalingen med følgende:

- *"Turens navn"*
- *deltakernes navn*
- *medlemsnummer*

Når du har betalt sender du en e-post til "turleders e-post" som bekreftelse på betalingen.

Påmeldingen er bindende. Se også "Generelle vilkår for deltakelse på DNT Nedre Glommas turer" på hjemmesiden.

NYE MEDLEMMER PÅ OVERNATTINGSTUR

Overnattingsturer krever medlemskap i DNT. Nye medlemmer kan melde seg inn ved påmelding til turen. Man kan tegne medlemskap på medlemskontoret i Sarpsborg. Følgende mal kan brukes for å informere om innmelding:

Som alle overnattingsturer, krever også "XXX-turen" at alle deltakere er medlemmer av DNT Nedre Glomma. Du kan melde deg inn i DNT på www.dnt.no, telefonnummer 4000 1870 eller via e-post: medlem@dnt.no. Alle som bor i Fredrikstad, Sarpsborg og på Hvaler blir automatisk medlemmer av DNT Nedre Glomma.

PLANLEGGE EN TUR (både overnatting- og dagstur)

Turens lengde og innhold

Turleder må skaffe seg god kunnskap om ruten, lengde, ev. overnattingssteder, estimere tidsbruk og evt. vanskelige passasjer. Er terrenget krevende eller lettgått? Hva slags utstyr må turdeltakerne selv ha med? Hvem passer turen for? Og kanskje enda viktigere, hvem er det turen ikke passer for?

Forhåndsbestille overnatting og reiser

Forhåndsbestille overnatting (hytte, avtale med grunneier) og reiser (tog, buss, maxitaxi) i god tid. Sjekk om dette er nødvendig å gjøre før programmet går i trykk. Forhandle gjerne for å få en bra pris. Vurder om det er hensiktsmessig med felles reise eller om hver enkelt selv skal ordne reisen. Når påmeldingsfristen har gått ut må turleder bekrefte antallet deltakere til overnattingssted og justere antallet reisebilletter. Gruppeleder bidrar gjerne med råd.

Turens pris

Lage kalkyle for turen. Fastsatt pris skal også dekke turleders alle kostnader. (Se også under "prinsipper" på første siden.) Dersom f. eks. overnatting eller reisebilletter skal betales på forhand må depositum kreves inn. De fleste dagsturene er gratis. Noen ganger kreves deltakeravgift for å dekke f. eks. busstur, båttur eller leie av kanoer.

Turbeskrivelse

Lage turbeskrivelse med informasjon om turens lengde, reise, overnatting, kostnader, betalingsinformasjon, utstyrsliste osv. Turbeskrivelsen sendes til gruppeleder.

Annonse

Annonser i avisen. Det er utarbeidet maler for annonser i Fredriksstad Blad og SA. Annonser for Barnas Turlag skal f.eks. ha både DNT Nedre Glomma logo og en liten Turbofigur. Turledere får annonsen av ansvarlig for annonseringen for å kunne lese korrektur og ev. endringer av turen.

Penger inn og ut

Sjekk med kasserer at alle deltakere har betalt. Ved behov kan forskudd til betaling av f. eks. mat og overnatting utbetales fra kasserer til turleder før turen. Samle opp kvitteringer, signere dem og sende over enkelt regnskap for turen til kasserer etter turen.

Første hjelp

Turleder skal alltid ha med førstehjelpsutstyr på tur. Førstehjelpsvesker hentes på lageret. Turleder er normalt hovedansvarlig for førstehjelp, men dette ansvaret kan delegeres på forhånd.

Turleder forplikter seg til å sette seg inn i risikomomenter før turstart. En bevisstgjøring på dette er en god hjelp i arbeidet med å forhindre skader/uhell.

Parkering og skilting

Husk at de fleste kjører bil til og fra turen. Finnes det tilstrekkelig med parkeringsplass? Bør grunneier kontaktes? Noen ganger er skilting til turens start eller parkeringsplass nødvendig. Skilt finnes på lageret eller gruppeleder. Prøv å få turdeltakere til å bruke kollektiv transport.

Kontakte grunneier ved telting

Ved turer med mange deltakere bør grunneier kontaktes på forhånd. Dersom man ønsker å overnatte med telt på samme sted lenger må man ha avtale med grunneier. Store grupper på telttur bør uansett turens lengde kontakte grunneier på forhånd. For turer innom Ytre Hvaler Nasjonalpark skal det søkes om tillatelse. Denne søknaden blir sendt fra medlemskontoret i fellesskap for alle turer.

Bålbrenning

Husk bålforbudet i tiden 15. april til 15. september. Som representant for turistforeningen er det ekstra viktig at friluftslovens bestemmelser følges. Kontakt evt. brannvesenet i kommunen for å få spesialtillatelse til å tenne bål.

Informasjon

Hils alle velkommen til turen, presentere deg selv og fortell litt om turen som en start. Fortell også litt om hva DNT Nedre Glomma er (turistforeningens lokallag, om egen turgruppe og andre turgrupper osv.) og litt om våre kommende turer. På dagsturer kan du gjerne dele ut turprogram. Informere også deltakere at det kan bli tatt bilder under turen og at bildene kan bli brukt på hjemmesiden, turprogram eller andre informasjonskanaler.

Opprydding

Når turen er ferdig skal det ikke finnes spor etter oss. Husk å ta med søppelsekk.

Turrapport

En turrappport skal inneholde antall deltakere på turen, litt om selve turen og antall timer turen ble gjennomført på. Turledere skal også notere antall timer som har blitt brukt på planlegging og gjennomføring. Ev. turassistenter må også regnes med i dugnaden. Informasjonen skal brukes til statistikken.

Skjema for turrappport ligger på hjemmesiden. Turrappporten skal sendes til gruppeleder og medlemskontor.

Foreningen er også interessert av å få bilder fra turen. Disse kan vi bruke i turprogram, på hjemmesiden etc.

Før hver tur skal turleder skrive en ROS-rappport- du finner ROS-Rappporten og en forklaring på hjemmesiden under Om DNT Nedre Glomma/ For turledere.

God Tur! 😊